

Wykonanie budżetów jednostek samorządu terytorialnego woj. lubelskiego w 2012 roku (dane ogólne)

Dochody budżetowe zrealizowane przez JST województwa lubelskiego w 2012 r. wyniosły 9.358.881,5 tys. zł. Zaplanowane na ten rok dochody, zgodnie z uchwałami budżetowymi, po zmianach wyniosły 9.694.777,8 tys. zł, zostały więc zrealizowane w 96,5% (przeciętnie we wszystkich JST kraju – 97,6%). Rok wcześniej wskaźnik realizacji zaplanowanych dochodów JST województwa był na tym samym poziomie – 96,5%, a dla całego kraju – 97,7%.

Podobnie jak w roku ubiegłym, w 2012 r. wskaźnik wykonania planu dochodów we wszystkich JST województwa lubelskiego nie przekroczył 100% i wyniósł: od 91,4% w województwie samorządowym do 96,7% w miastach na prawach powiatu, 96,8% w gminach i 98,3% w powiatach. Przeciętnie dla kraju tylko m. st. Warszawa zrealizowało w pełni zaplanowane dochody (100,9% planu), podczas gdy w pozostałych typach JST wielkości te wyniosły: 98,2% w powiatach, 97,6% w miastach na prawach powiatu, 97,1% w gminach i 96,3% w województwach samorządowych.

Przesądzające o samodzielności ekonomicznej dochody własne zrealizowane zostały przez JST województwa lubelskiego w 96,4%, co w porównaniu do roku ubiegłego oznacza spadek wskaźnika o 1,1 punktu procentowego. O ile w 2011 r. województwo samorządowe oraz powiaty zrealizowały dochody własne na poziomie wyższym od zaplanowanego, w 2012 r. JST żadnego typu nie zrealizowały w pełni zaplanowanych dochodów własnych. Powiaty województwa lubelskiego osiągnęły 98,7% planowanych dochodów własnych, gminy – 97,1%, województwo – 95,6%, a miasta na prawach powiatu 95,1%.

Dochody osiągnięte przez JST województwa lubelskiego w 2012 r. były o 3,1% wyższe od wykonanych rok wcześniej, co przy inflacji równej 3,7% zapewniało realny ich spadek o 0,6%. Podobna tendencja wystąpiła w przypadku dochodów JST kraju – przeciętnie wzrosły o 3,6% (realnie spadły o 0,1%). Dynamika dochodów poszczególnych typów jednostek samorządowych Lubelszczyzny była zróżnicowana, od 10,4% wzrostu w miastach na prawach powiatu i 3,8% w gminach, do 2,1% spadku w powiatach i 8,6% w województwie lubelskim.

W 2012 r. JST województwa lubelskiego zaplanowały **wydatki budżetowe** na poziomie 10.150.764,7 tys. zł., a zrealizowały – 9.396.111,1 tys. zł. Podobnie jak w roku ubiegłym,

wydatki budżetowe JST województwa lubelskiego, jak i łącznie we wszystkich JST kraju, zrealizowane zostały w kwocie niższej od zaplanowanej. JST kraju przeciętnie wykorzystwały 93,4% kwot zaplanowanych, a JST województwa lubelskiego – 92,6% (w tym: gminy – 92,2%, miasta na prawach powiatu – 93,7%, powiaty – 95,6% i województwo samorządowe – 87,0%). Wydatki budżetowe były o 3,0% niższe od wykonanych w 2011 r. (po uwzględnieniu inflacji – były niższe o 6,7%). Przeciętny dla kraju wskaźnik dynamiki wydatków budżetowych wyniósł w stosunku do roku ubiegłego 99,4% (realnie 95,7%).

Utrzymująca się od kilku lat tendencja niższej od wykonania wydatków ogółem realizacja planu wydatków majątkowych podtrzymana została również w 2012 r. Lubelskie gminy wykonały zaplanowane inwestycje i inne wydatki majątkowe w 82,6%, miasta na prawach powiatu – w 82,0%, powiaty – w 90,6% a województwo samorządowe – w 80,5%. Mniej niż 50% wartości zaplanowanych inwestycji zrealizowało 14 jednostek. Skrajnym przypadkiem niskiej realizacji planu wydatków majątkowych była gmina, która wykonała jedynie 7,6% planu.

Niski stopień realizacji planu wydatków majątkowych przez JST województwa przełożył się na niską dynamikę tej grupy wydatków, które były niższe od ubiegłorocznych o 22,7%.

Niższy od planowanego poziom zrealizowanych wydatków spowodował, że zaplanowany na 2012 r. **deficyt** JST województwa lubelskiego w wysokości 455.986,9 tys. zł zrealizowany został ostatecznie na poziomie 37.229,6 tys. zł. (w 2011 r. wielkości te wynosiły odpowiednio 980.592,9 tys. zł i 613.217,0 tys. zł.). Ujemna różnica między zrealizowanymi dochodami i wydatkami budżetowymi w relacji do wykonanych dochodów tych jednostek w 2012 r. stanowiła zaledwie 0,4% (w 2011 r. – 6,8%), podczas gdy obciążenie budżetów wszystkich JST kraju łącznym (wyliczonym per saldo) deficytem sektora samorządowego wyniosło 6,0%.

Deficytem zakończyły 2012 r. 94 jednostki: 93,8% gmin (68,8% gmin miejskich, 50,0% gmin miejsko-wiejskich i 38,0% gmin wiejskich Lubelszczyzny), 50,0% miast na prawach powiatu oraz 25,0% powiatów, co oznacza zdecydowanie mniej jednostek deficytowych niż w roku poprzednim.

W strukturze **przychodów** JST województwa lubelskiego wciąż podstawowym źródłem są kredyty i pożyczki, z których w największym stopniu korzystały w 2012 r. miasta na prawach powiatu (81,2%). Ten typ JST odnotował również najwyższy udział w przychodach wpływów z emisji obligacji (12,9%). Nadwyżka z lat ubiegłych miała największe znaczenie w gminach (8,2%).

Splaty kredytów i pożyczek są od lat dominującą pozycją **rozchodów** wszystkich typów JST Lubelszczyzny. Największy udział stanowiły one w budżetach gmin (96,0%) oraz powiatów (95,7%), w miastach na prawach powiatu ich udział wyniósł 71,3%, a najmniej środków na spłatę kredytów i pożyczek – i mniej niż w roku poprzednim – przeznaczyło w 2012 r. województwo samorządowe (30,2%), które prawie połowę swoich rozchodów przeznaczyło na udzielanie pożyczek (43,5%). Wykup obligacji samorządowych miał większe znaczenie w miastach na prawach powiatu (28,7%) oraz województwie (26,3%).

W 2012 r. suma **zobowiązań** wszystkich JST Lubelszczyzny wyniosła 3.269.801,2 tys. zł, co w stosunku do zrealizowanych dochodów stanowiło 34,9% (w 2011 r. – 35,1%). W porównaniu do roku ubiegłego wskaźnik zadłużenia wzrósł jedynie w województwie samorządowym (z 37,4% do 50,9%), w JST pozostałych typów zmniejszył się i wyniósł: 50,5% w miastach na prawach powiatu, 28,2% w gminach i 22,9% w powiatach. Po wyłączeniu zobowiązań zaciągniętych na zadania realizowane z udziałem środków unijnych wskaźniki te wyniosły: 50,9% w województwie, 43,2% w miastach na prawach powiatu, 24,4% w gminach i 20,7% w powiatach.